

DOI 10.34132/pard2026.32.14

Отримано: 12 квітня 2025

Змінено: 26 липня 2025

Прийнято: 14 лютого 2026

Опубліковано:

29 травня 2026

Received: 12 april 2025

Revised: 26 july 2025

Accepted: 14 february 2026

Published:

29 may 2026

***Yurii Dziurakh
Stepan Havryliak***

COMPONENTS AND FEATURES OF THE PUBLIC ENERGY SAVING MANAGEMENT SYSTEM IN THE HOUSING SECTOR

Reducing energy consumption by households often faces various obstacles of a financial, organizational and other nature. Not all households can independently overcome these obstacles and therefore need external assistance. Such assistance should be provided, in particular, by public administration bodies. However, for this, public management of energy saving in the housing stock must acquire a systemic character. In other words, it is necessary to form a system of such management. In turn, this formation requires the preliminary allocation of the components of the specified system and the identification of the features of its functioning. Taking into account the above, the purpose of this study was to allocate the components and establish the features of the system of public management of energy saving in the housing sector. It was found that the specified system is a complex multifactorial structure that functions at the intersection of economics, technical sciences and public administration. It is shown that the main components of the system of public management of energy saving in the residential sector are: objects, subjects and methodological principles (principles, methods and functions), as well as subjects of such management. The relationship between the system and mechanisms of public management of energy saving in the residential sector is established. The main principles of building a

system of such management are highlighted, which include the principles of: priority of energy-saving measures, systematicity and complexity, decentralization, transparency and verification, cyclical management. The features of the implementation by the system of public management of energy saving in the residential sector of its main functions are considered. Methods of such management are grouped. Indicators of the effectiveness of public management of energy saving in the residential sector are proposed. These indicators are divided into three groups: energy, economic and socio-ecological. It was established that the results of the assessment of the effectiveness of public management of energy saving in the housing sector should directly influence further management decisions. It was found that such decisions can be: revision of the criteria for providing financial support; adjustment of norms; change of priorities of budget financing. The sequence of the process of public management of energy saving in the housing sector has been developed.

Key words: housing sector, energy saving, energy efficiency, public management system, public management mechanism, management effectiveness, financial support.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Серед завдань, які постають перед урядами багатьох держав, важливе місце посідає забезпечення скорочення використання енергетичних ресурсів в економіці. Житловий сектор є одним з найбільших споживачів цих ресурсів. Водночас, зменшення споживання енергоносіїв домогосподарствами часто стикається з різноманітними перешкодами фінансового, організаційного та іншого характеру. Не усі домогосподарства можуть самостійно подолати ці перешкоди і тому потребують зовнішньої допомоги. Таку допомогу повинні надавати, зокрема, органи публічного управління. Однак, для цього публічне управління енергозбереженням у житловому фонді повинно набувати системного характеру. Інакше кажучи, необхідним є формування системи такого управління. Своєю чергою, таке формування потребує попереднього виділення складників зазначеної системи та виявлення особливостей її функціонування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання розроблення механізмів енергозбереження у житловому секторі та використання інструментів публічного управління процесами скорочення споживання енергоносіїв у житловому фонді знаходяться у центрі уваги багатьох дослідників. Значний внесок у вирішення цих питань здійснили, зокрема, такі науковці, як Д. Бізониц [1], О. Дейнека [2], О. Заїка [3], Л. Орловська [4], І. Петренко [5], Є. Скрипка [6], С. Щербініна [7] та ін. Цими та іншими вченими виділено основні чинники, які гальмують процес зниження споживання енергії у житловому секторі, встановлено потенційні можливості такого зниження та розроблено дієві підходи до реалізації цих можливостей.

При цьому дослідниками переконливо обґрунтовано важливість публічного управління енергозбереженням у житловому секторі як необхідної умови подолання бар'єрів, які виникають на шляху до підвищення енергоефективності у зазначеному секторі. Таке управління варто розглядати, зокрема, і як складову загальної політики щодо регулювання інвестиційних процесів в економіці [8; 9].

Водночас, на теперішній час при розгляді закономірностей публічного управління енергозбереженням у житловому секторі недостатньо застосовується системний підхід. Внаслідок цього не є остаточно вирішеними питання виділення складників системи публічного управління енергозбереженням у житловому секторі та виявлення особливостей її функціонування. Враховуючи актуальність цих питань, існує потреба у їх подальшому дослідженні.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є виділення складових та встановлення особливостей системи публічного управління енергозбереженням у житловому секторі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасні тенденції розвитку енергетичної політики та необхідність забезпечення енергоефективності житлового фонду актуалізують потребу у формуванні цілісної системи публічного управління енергозбереженням у житловому секторі. Зростання вартості енергоресурсів, високий рівень енерговитратності будівель, а також міжнародні зобов'язання України у сфері сталого розвитку та енергетичної безпеки зумовлюють необхідність

удосконалення управлінських підходів до регулювання процесів енергоспоживання. У цьому контексті публічне управління енергозбереженням набуває комплексного характеру, оскільки поєднує організаційні, економічні, правові та технічні інструменти впливу на функціонування житлового сектору [10; 11]. Складність публічного управління енергозбереженням у житловому секторі дає підстави розглядати таке управління із застосуванням системного підходу. Загалом, система публічного управління енергозбереженням у житловому секторі є складною багатофакторною структурою, що функціонує на перетині економіки, технічних наук та державного адміністрування. Її головною метою є перехід до сталого споживання енергоресурсів через гармонізацію інтересів держави, територіальних громад та приватних власників житла. Визначення змісту цієї системи передбачає чітку ідентифікацію її головних складників: об'єктів, предметів та методичних засад (принципів, методів та функцій), а також суб'єктів публічного управління енергозбереженням у житловому секторі.

Об'єктом публічного управління у даному контексті виступає житловий фонд країни як сукупність багатоквартирних та індивідуальних будинків, а також інженерна інфраструктура, що забезпечує їх функціонування. З методологічної точки зору, об'єктом також є безпосередньо енергетичні потоки (теплова та електрична енергія, газ, вода) та процеси їх трансформації і споживання в межах будівель.

Водночас, предмет публічного управління енергозбереженням у житловому секторі охоплює управлінські відносини, а також конкретні параметри, на які спрямовано вплив суб'єктів управління. До таких параметрів, насамперед, належать: нормативні показники питомого енергоспоживання будівель; інвестиційні цикли модернізації та капітальних ремонтів; поведінкові характеристики споживачів енергоресурсів; стандарти енергетичної сертифікації та аудиту тощо.

Функціонування системи публічного управління енергозбереженням у житловому секторі відбувається завдяки активізації механізмів такого управління (рис. 1). При цьому механізм

публічного управління процесами енергозбереження у житловому секторі варто трактувати як сукупність синхронізованих у часі та просторі дій учасників цього управління, які виконуються у процесі реалізації наявних у цих учасників функціональних можливостей завдяки належним чином організованим взаємозв'язкам між зазначеними учасниками.

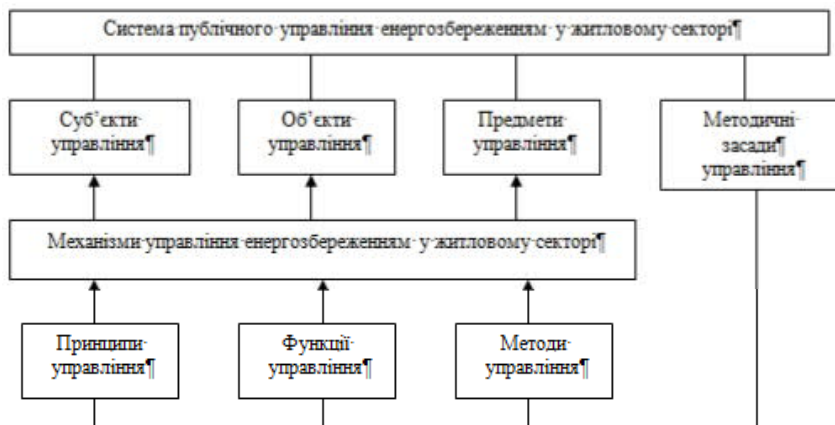

Рис. 1. Взаємозв'язок між системою та механізмами публічного управління енергозбереженням у житловому секторі.

Джерело: складено авторами

Стосовно основних принципів побудови системи публічного управління енергозбереженням у житловому секторі, то до них варто віднести такі:

1) принцип пріоритетності енергозберігаючих заходів, згідно якого необхідним є розгляд заходів зі збереження енергії як пріоритетного напрямку прикладення управлінських впливів;

2) принцип системності та комплексності, згідно якого управлінські рішення не можуть бути фрагментарними, а мають охоплювати весь життєвий цикл будівлі – від проєктування до експлуатації;

3) принцип децентралізації, який передбачає передачу повноважень та ресурсів для управління енергозбереженням

на найнижчий ефективний рівень – до органів місцевого самоврядування та громад;

4) принцип прозорості та верифікації, який постулює обов'язковість відкритого доступу до даних про енергоспоживання та незалежної оцінки результатів впровадження заходів з енергозбереження;

5) принцип циклічності управління, згідно цього принципу публічне управління енергозбереженням у житловому секторі не повинно обмежуватися лише встановленням правил; воно повинно передбачати постійний моніторинг результатів та адаптацію стратегій відповідно до мінливих зовнішніх умов, таких як зміна світових цін на енергоносії або воєнні ризики.

Доречно наголосити на тому, що ефективність функціонування системи публічного управління енергозбереженням у житловому секторі залежить, зокрема, від чіткого розподілу компетенцій між суб'єктами публічного управління. Структура такого управління в Україні має на теперішній час три головні рівні, а саме: загальнодержавний (стратегічне управління), регіональний та місцевий (операційне управління), а також рівень громад та безпосередніх виконавців енергозберігаючих заходів (енергосервісні компанії, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків та житлові кооперативи тощо). Відповідно, системна взаємодія перелічених суб'єктів має ієрархічний характер: держава задає правила поведінки (стандарти, закони), місцеві органи влади створюють інфраструктуру можливостей (програми, гранти), а громади та безпосередні виконавці здійснюють заходи з енергозбереження. Відсутність координації між будь-якими ланками цієї ієрархії призводить до інституційних розривів та неефективного використання публічних ресурсів.

Важливо відмітити, що функціонування системи публічного управління енергозбереженням реалізується через виконання базових управлінських функцій, кожна з яких має специфічне інструментальне наповнення. При цьому доцільно виокремити такі основні функції публічного управління енергозбереженням у житловому секторі:

1. Планування та прогнозування. Застосування цих функцій дає змогу визначати цільові орієнтири держави та громад у сфері енергозбереження. Вони реалізуються через розробку Національного плану дій з енергоефективності, муніципальних енергетичних планів та регіональних стратегій розвитку.

2. Організування. Ця функція забезпечує створення необхідної інфраструктури та правового поля для реалізації планів й передбачає формування спеціалізованих інституцій (Фонд енергоефективності, центри енергоаудиту тощо), встановлення державних норм та регламентів. В основі організування лежить створення алгоритмів взаємодії між державними органами, установами та домогосподарствами. Організаційна функція також включає стандартизацію процедур проведення енергоаудитів та тендерних закупівель.

3. Функції мотивації та стимулювання. Вони спрямовані на створення економічних та соціальних стимулів для суб'єктів (власників житла, інвесторів) для того, щоб їхня діяльність збігалася з інтересами держави. Економічними інструментами реалізації зазначених функцій є грантові виплати, податкові пільги для енергоефективних будівель, компенсація відсоткових ставок за кредитами тощо. Водночас, до психологічних інструментів застосування зазначених функцій доречно віднести популяризацію успішних кейсів, проведення конкурсів на найбільш енергоефективний будинок, маркування будівель класами енергоефективності тощо.

4. Функції контролю та моніторингу. Ці функції є завершальними та водночас ініціюючими для нового циклу управління. Без них неможливо верифікувати реальний ефект від інвестицій в енергозбереження. До інструментів зазначених функції публічного управління енергозбереженням у житловому секторі варто віднести державний енергетичний моніторинг, верифікацію звітів енергоаудиторів, автоматизовані системи обліку тощо. Функції контролю та моніторингу реалізуються через порівняння фактичного споживання енергії після модернізації з базовим його рівнем (споживанням до початку здійснення енергозберігаючих захо-

дів) та оцінку ефективності використання бюджетних коштів через показник вартості однієї зекономленої одиниці енергії.

Функціональна цілісність системи публічного управління енергозбереженням у житловому секторі забезпечується за рахунок зворотного зв'язку, коли дані моніторингу стають підґрунтям для коригування планів на наступний період. Якщо контроль показує відхилення від цілей, суб'єкти управління змінюють або методи стимулювання, або організаційні норми. Таким чином, функціональне забезпечення перетворює теоретичну стратегію енергозбереження на самокоригуючий процес.

Реалізація стратегічних цілей енергозбереження вимагає від органів публічного управління застосування різнопланових методів впливу на поведінку суб'єктів житлового сектору. Зазначені методи варто поділити на такі групи:

1) адміністративно-правові методи, які базуються на владно-розпорядчих повноваженнях держави та встановлюють обов'язкові рамки функціонування суб'єктів житлового сектору (до цих методів варто, насамперед, віднести технічне нормування, енергетичну сертифікацію, стандартизацію, ліцензування тощо);

2) економічні методи, які спрямовані на створення фінансової мотивації, коли суб'єкту стає вигідно бути енергоефективним (до цих методів варто, насамперед, віднести податкові інструменти, тарифне регулювання, бюджетне стимулювання, ринкові механізми тощо);

3) соціально-психологічні методи, які мають на меті справляння впливу на поведінкові установки населення (до цих методів варто, насамперед, віднести інформаційні кампанії, енергетичне маркування та консультаційну підтримку).

Необхідно відзначити, що у процесі публічного управління енергозбереженням у житловому секторі відбувається синергія перелічених методів. Адміністративні методи задають стандарти, економічні – забезпечують ресурси для їх досягнення, а соціально-психологічні – формують суспільну підтримку реформ. Лише збалансоване використання всіх трьох груп методів дозволяє органам публічного управління ефективно трансформувати житловий

сектор, уникаючи як надмірного тиску, так і неефективного розпилення коштів.

Таким чином, ефективність системи публічного управління енергозбереженням у житловому секторі визначається не лише наявністю окремих інструментів впливу, але й рівнем їх узгодженості та результативності у процесі практичної реалізації державної політики. Саме тому важливого значення набуває оцінювання результатів функціонування цієї системи, яке дозволяє визначити ступінь досягнення поставлених цілей, виявити проблемні аспекти управлінського впливу та сформувати підґрунтя для подальшого вдосконалення механізмів енергозбереження у житловому секторі.

Система оцінювання ефективності публічного управління енергозбереженням у житловому секторі повинна мати комплексний характер та враховувати багатовимірність результатів реалізації енергозберігаючої політики. Це пов'язано з тим, що вплив управлінських рішень проявляється не лише у скороченні обсягів споживання енергоресурсів, але й у підвищенні якості житлових умов, економічній стабільності домогосподарств та посиленні енергетичної безпеки держави [12]. Відтак, формування системи показників оцінювання має ґрунтуватися на принципах комплексності, об'єктивності та можливості практичного застосування отриманих результатів у процесі прийняття управлінських рішень.

При цьому оцінка ефективності системи публічного управління енергозбереженням є критичним інструментом забезпечення підзвітності та раціонального використання державних і муніципальних ресурсів. В умовах дефіциту інвестиційних ресурсів управління має базуватися на засадах доказової політики, що передбачає безперервний моніторинг результатів та корекцію стратегій. Науковий підхід до зазначеної оцінки включає аналіз системи ключових показників ефективності, які відображають технічний, економічний та соціальний прогрес у житловому секторі. Тому ефективність публічного управління енергозбереженням у житловому секторі повинна оцінюватися за допомогою трьох груп показників, до яких належать:

1) енергетичні показники (питоме споживання енергії на квадратний метр, відсоток скорочення споживання первинної енергії в модернізованих будинках, частка відновлюваних джерел енергії у загальному балансі житлово-комунального господарства);

2) економічні показники (обсяг залучених приватних інвестицій на одну гривню державних субсидій, чиста теперішня вартість реалізованих проєктів, рівень скорочення видатків бюджету на енергетичні субсидії для населення);

3) соціально-екологічні показники (кількість домогосподарств, виведених зі стану енергетичної бідності, рівень скорочення викидів вуглецю, а також індекс задоволеності мешканців мікрокліматом у будинках).

Технологічною основою для оцінки ефективності системи публічного управління енергозбереженням виступає моніторинг. Він передбачає створення єдиних баз даних (наприклад, системи енергомоніторингу будівель), куди в автоматичному або напівавтоматичному режимі надходитимуть дані про фактичне споживання енергетичних ресурсів. Це дасть змогу суб'єктам управління зіставляти ефективність різних будинків, міст чи регіонів, виявляючи аномально високе споживання та пріоритетні об'єкти для модернізації. При цьому необхідною є перевірка відповідності фактичної економії після термомодернізації тим показникам, що були задекларовані в енергетичних сертифікатах та проєктах (рис. 2).

Результати оцінки ефективності публічного управління енергозбереженням у житловому секторі мають безпосередньо впливати на подальші управлінські рішення. Якщо моніторинг фіксує низьку ефективність певних методів, система управління повинна адаптуватися. Засобами такої адаптації можуть виступати:

- перегляд критеріїв надання фінансової підтримки;
- коригування норм;
- зміна пріоритетів бюджетного фінансування.

Особливе значення в умовах України має стійкість системи публічного управління енергозбереженням у житловому секторі. Оцінка її ефективності під час воєнного стану та в період відбудови

зміщується в бік автономності та життєздатності житлового сектору. Критерієм ефективного управління стає здатність будинків підтримувати життєдіяльність в умовах обмеженого постачання енергії.

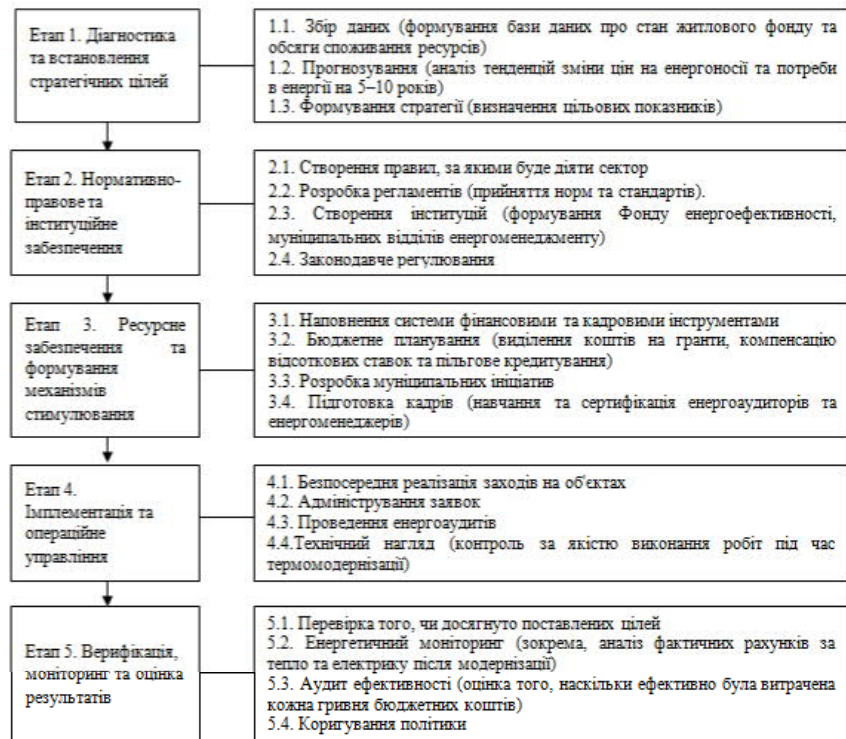

Рис. 2. Послідовність процесу публічного управління енергозбереженням у житловому секторі.

Джерело: складено автором

Таким чином, моніторинг та оцінка забезпечують певне саморегулювання системи публічного управління. Це гарантує, що енергетична трансформація житлового сектору буде не разовою кампанією, а сталим процесом постійного вдосконалення енергетичного профілю країни.

Висновки. Система публічного управління енергозбереженням у житловому секторі є складною багатофакторною структурою, що функціонує на перетині економіки, технічних наук та державного адміністрування. Її головною метою є перехід до сталого споживання енергоресурсів через гармонізацію інтересів держави, територіальних громад та приватних власників житла. Визначення змісту цієї системи передбачає чітку ідентифікацію її головних складників: об'єктів, предметів та методичних засад (принципів, методів та функцій), а також суб'єктів публічного управління енергозбереженням у житловому секторі.

Функціонування системи публічного управління енергозбереженням у житловому секторі відбувається завдяки активізації механізмів такого управління. При цьому механізм публічного управління процесами енергозбереження у житловому секторі варто трактувати як сукупність синхронізованих у часі та просторі дій учасників цього управління, які виконуються у процесі реалізації наявних у цих учасників функціональних можливостей завдяки належним чином організованим взаємозв'язкам між зазначеними учасниками.

До основних принципів побудови системи публічного управління енергозбереженням у житловому секторі варто віднести принципи: пріоритетності енергозберігаючих заходів, системності та комплексності, децентралізації, прозорості та верифікації, циклічності управління. Зокрема, згідно останнього з перелічених принципів публічне управління енергозбереженням у житловому секторі не повинно обмежуватися лише встановленням правил; воно повинно передбачати постійний моніторинг результатів та адаптацію стратегій відповідно до мінливих зовнішніх умов, таких як зміна світових цін на енергоносії або воєнні ризики.

Реалізація стратегічних цілей енергозбереження вимагає від органів публічного управління застосування різнопланових методів впливу на поведінку суб'єктів житлового сектору. Зазначені методи варто поділити на адміністративно-правові, економічні та соціально-психологічні. При цьому ефективність публічного управління енергозбереженням у житловому секторі повинна оцінюватися за

допомогою трьох груп показників, до яких належать енергетичні, економічні та соціально-екологічні показники.

Подальші дослідження повинні, серед іншого, передбачати формалізацію процесу застосування зазначених показників у процесі розроблення та коригування стратегічних рішень стосовно функціонування системи публічного управління енергозбереженням у житловому секторі.

СКЛАДОВІ ТА ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯМ У ЖИТЛОВОМУ СЕКТОРІ

Метою цього дослідження було виділення складових та встановлення особливостей системи публічного управління енергозбереженням у житловому секторі. З'ясовано, що зазначена система є складною багатофакторною структурою, яка функціонує на перетині економіки, технічних наук та державного адміністрування.. Показано, що основними складниками системи публічного управління енергозбереженням у житловому секторі є: об'єкти, предмети та методичні засади (принципи, методи та функції), а також суб'єкти такого управління. Встановлено взаємозв'язок між системою та механізмами публічного управління енергозбереженням у житловому секторі. Виділено основні принципи побудови системи такого управління, до яких віднесено принципи: пріоритетності енергозберігаючих заходів, системності та комплексності, децентралізації, прозорості та верифікації, циклічності управління. Розглянуто особливості виконання системою публічного управління енергозбереженням у житловому секторі своїх головних функцій. Згруповані методи такого управління. Запропоновано показники ефективності публічного управління енергозбереженням у житловому секторі. Ці показники поділені на три групи: енергетичні, економічні та соціально-екологічні. Розроблено послідовність процесу публічного управління енергозбереженням у житловому секторі.

Ключові слова: житловий сектор, енергозбереження, енерго-ефективність, система публічного управління, механізм публічного управління, ефективність управління, фінансова підтримка.

Author Contributions: Conceptualization, Yu.D. and S.H.; Writing – original draft, Yu.D. and S.H.; Writing – review & editing, Yu.D. and S.H.. Authors have read and agreed to the published version of the manuscript.

Funding: This research received no external funding.

Institutional Review Board Statement: Not applicable as study did not include human subjects.

Informed Consent Statement: Not applicable.

Data Availability Statement: Data is contained within the article.

Conflicts of Interest: The authors declare no conflict of interest.

References

1. Bizonych, D.V. (2021). Rezultatyvnist reform u sferi enerhoefektyvnosti ta enerhozberezhennia u mezhakh haluzi zhytlovo-komunalnoho hospodarstva suchasnoi Ukrainy [The effectiveness of reforms in the field of energy efficiency and energy saving within the housing and communal services sector of modern Ukraine]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, 6, (pp. 85-93). Retrieved from: DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.6.85> [in Ukrainian].
2. Deineka, O. (2025). Derzhavne rehuliuвання investytsiinoho zabezpechennia zhytloвого budivnytstva v konteksti formuvannia enerhoefektyvnoho zhyttievoho tsykladu ob'ektiv [State regulation of investment support for housing construction in the context of forming an energy-efficient life cycle of objects]. *Doslidzhennia ta innovatsii – Research and Innovations*, (Vol. 1), 5 (8), (pp. 77-82). Retrieved from: <https://rni.com.ua/index.php/ri/article/view/108/104> [in Ukrainian].
3. Zaika, O. (2013). Udoskonalennia derzhavnoi polityky shchodo vyrishennia problemy enerhozberezhennia v haluzi zhytlovo-komunalnoho hospodarstva [Improving state policy on solving the problem of energy saving in the housing and communal services sector]. *Derzhavne upravlinnia ta mistseve samovriaduvannia – State administration and local self-government*, 4, (pp. 149-160) [in Ukrainian].

4. Orlovska, Yu.V. (2014). Enerhoefektyvnist zhytloвого budivnytstva yak rezerv zrostantia yoho ekonomichnoho potentsialu [Energy efficiency of housing construction as a reserve for the growth of its economic potential]. *Ekonomika budivnytstva i miskoho hospodarstva – Economics of construction and urban management*, 10(1), (pp. 5-11). Retrieved from: https://donnasa.ru/publish_house/journals/esgh/2014-1/01_orlovskaya.pdf [in Ukrainian].

5. Petrenko, I.P., & Kozlovska, O.Yu. (2017). Finansova pidtrymka proektiv u sferi enerhozbezrehennia v Ukraini [Financial support for energy saving projects in Ukraine]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu – Scientific Bulletin of Uzhgorod National University*, 14(2), (pp. 65-68). Retrieved from: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/14_2_2017ua/15.pdf [in Ukrainian].

6. Skrypka, Ye. (2022). Ekoloho-ekonomichni aspekty transformatsii enerhetychnoho zabezpechennia zhytloвого sektoru Ukrainy [Environmental and economic aspects of the transformation of the energy supply of the housing sector of Ukraine]. *Mechanism of an economic regulation – Mechanism of an economic regulation*, 3-4(97-98), (pp. 111-117). Retrieved from: DOI: <https://doi.org/10.32782/mer.2022.97-98.07> [in Ukrainian].

7. Shcherbinina, S.A. (2019). Publichno-pryvatne partnerstvo yak mekhanizm zabezpechennia enerhoefektyvnosti zhytloвого sektoru Ukrainy [Public-private partnership as a mechanism for ensuring energy efficiency in the housing sector of Ukraine]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriia: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo – Scientific Bulletin of Uzhgorod National University. Series: International economic relations and the world economy*, 24(3), (pp. 136-141). Retrieved from: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/24_3_2019ua/27.pdf [in Ukrainian].

8. Dziurakh, Yu.M. (2019). Derzhavne rehuliuвання investysii u silskomu hospodarstvi: zarubizhnyi dosvid ta mozhlyvosti yoho implementatsii v Ukraini [State regulation of investments in agriculture: foreign experience and possibilities of its implementation in Ukraine]. *Efektivnist derzhavnoho upravlinnia – Effectiveness of public administration*, 1, (pp. 220-231). Retrieved from: DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.58.2019.168739> [in Ukrainian].

9. Dziurakh, Yu.M. (2018). Osoblyvosti rehuliuвання investysiiinoi diialnosti v silskohospodarskii sferi na zasadakh konkurentnoho analizu [Peculiarities of regulation of investment activity in the agricultural sector based on competitive analysis]. *Ekonomika ta derzhava. Seriia: derzhavne upravlinnia – Economy and State. Series: public administration*, 8, (pp. 38-42) [in Ukrainian].

10. Bielai, S., Antonova, L., Hololobov, S., Yevtushenko, I., & Sporyshev, K. (2024). The impact of a practice-oriented paradigm on public administration and national security. *International Journal of Sustainable Development and Planning*, (Vol. 19), 1, (pp. 277-288). Retrieved from: DOI: <https://doi.org/10.18280/ijstdp.190126> [in English].

11. Kryshchanovych, M., Antonova, L., Larina, N., Larin, S., & Inozemtseva, O. (2024). Application of a methodology for modeling the influence of environmental factors on the work of the public sector in the context of sustainable development. *International Journal of Sustainable Development and Planning*, (Vol. 19), 5, (pp. 1903-1910). Retrieved from: DOI: <https://doi.org/10.18280/ijstdp.190528> [in English].

12. Zhovnirchuk, Y., Chernov, S., Larina, N., Lukashuk, M., & Antonova, L. (2023). Strategic planning for the sustainable development of territorial communities. *International Journal of Sustainable Development and Planning*, (Vol. 18), 7, (pp. 2097-2105). Retrieved from: DOI: <https://doi.org/10.18280/ijstdp.180712> [in English].

Відомості про авторів / Information about the Authors

Юрій Дзюрах, доктор філософії у галузі публічного управління та адміністрування, доцент, доцент кафедри адміністративного та фінансового менеджменту, Національного університету «Львівська політехніка», м. Львів, Україна. E-mail: Yurii.M.Dziurakh@lpnu.ua , orcid: <https://orcid.org/0000-0001-7131-7468>.

Yurii Dziurakh, PhD in Public Management and Administration, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Administrative and Financial Management, Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine. E-mail: Yurii.M.Dziurakh@lpnu.ua, orcid: <https://orcid.org/0000-0001-7131-7468>.

Степан Гавриляк, аспірант кафедри адміністративного та фінансового менеджменту, Національного університету «Львівська політехніка», м. Львів, Україна. E-mail: Stepan.A.Navyriak@lpnu.ua, orcid: <https://orcid.org/0000-0001-9902-2186>.

Stepan Havryliak, PhD-student, Department of Administrative and Financial Management, Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine. E-mail: Stepan.A.Havryliak@lpnu.ua, orcid: <https://orcid.org/0000-0001-9902-2186>.

Dziurakh, Yu., & Havryliak, S. (2026). Components and features of the public energy saving management system in the housing sector. *Public Administration and Regional Development*, 32, 724-740. <https://doi.org/10.34132/pard2026.32.14>